

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-18Pc/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201571
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:8822201571.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v právnej veci navrhovateľa A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, proti plnoletej dcére D. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. F. XXX/XX, G. D. H. v konaní o návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti takto

rozhodol:

Z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa A. B. voči plnoletej dcére D. B., ktorá bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/66/2014-19 zo dňa 12.6.2014, a to dňom 11.7.2022.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 11.7.2022 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči plnoletej dcére. Okresný súd Vranov nad Topľou vec postúpil Okresnému súdu Košice – okolie ako miestne príslušnému súdu.

2. Návrh skutkovo odôvodnil tým, že vyživovacia povinnosť bola naposledy stanovená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9P/66/2014 z 12.6.2014. Dcéra bola maloletá, súd ju zveril do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný platiť výživné vo výške 150 € mesačne. Dcéra v máji 2022 úspešne ukončila štúdium na lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach a je evidovaná na úrade práce. Preto má za to, že jeho vyživovacia povinnosť zanikla. K návrhu pripojil kópiu rozsudku sp. zn. 9P/66/2014 z 12.6.2014

3. Plnoletá dcéra vo vyjadrení k návrhu uviedla, že plne súhlasí s návrhom, vysokú školu dokončila a na svoje živobytie si je schopná zarobiť sama. Pripojila doklad o ukončení štúdia.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámením predložených listín, pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/66/2014 a zistil nasledovný skutočný a právny stav.

5. Navrhovateľ ako povinná osoba z vyživovacej povinnosti podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti voči osobe oprávnenej z vyživovacej povinnosti, ktorá je jeho dcérou. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/66/2014 zo dňa 12.6.2014 manželstvo rodičov rozviedol, mal. D. zveril do osobnej starostlivosti matky a vyživovaciu povinnosť otca k mal. D. upravil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 150,-€, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 6.8.2014.

6. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že žiada zrušenie vyživovacej povinnosti žiada od podania návrhu. Sprostredkovane sa dozvedel, že dcéra ukončila vysokoškolské vzdelanie, preto podal návrh a prestal platiť výživné.

7. Podľa diplomu vydaného Univerzitou I. A. J. v Košiciach, lekárskou fakultou dňa 23.5.2022, D. B., nar. XX.X.XXXX ukončila 2. stupeň vysokoškolského štúdia.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

11. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Zákon umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Aj v prípade úpravy vyživovacej povinnosti rozhodnutím súdu je možné, aby povinný plnil na základe dohody viac, ako mu ukladá súdne rozhodnutie.

12. Zo znenia ustanovenia § 78 zákona o rodine vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena, ktorou možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb.

13. Pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Najneskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Nemožno rozhodnúť o zmene pomerov, ktorá má nastať v budúcnosti. Náležitosťou návrhu na zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti v takomto prípade je uvedenie údajov o tom, odkedy má byť zmena vykonaná.

14. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť.

15. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť. Prekážkou zrušenia vyživovacej povinnosti je objektívna nemožnosť dieťaťa živiť sa samostatne, napr. z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Nezamestnanosť dieťaťa tiež nie je dôvodom pre trvanie vyživovacej povinnosti. Pre nadobudnutie schopnosti sa živiť postačuje, že dieťa ukončilo vzdelávací proces a je pripravené pracovať. Ďalšie štúdium nezakladá nárok na výživné od rodiča.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že k zmene pomerov na strane plnoletej dcéry od posledného rozhodnutia došlo v tom, že ukončila vysokoškolské štúdium 2. stupňa dňa 23.5.2022. Z uvedeného vyplynulo, že plnoletá dcéra je schopná sama sa živiť, čo ona vo vyjadrení aj potvrdila, preto súd dospel k záveru, že na strane plnoletej dcéry nastali okolnosti, ktoré odôvodňujú zrušenie vyživovacej povinnosti zo strany jej otca.

17. Z uvedených dôvodov súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel, plnoletá dcéra nadobudla schopnosť samostatne sa živiť dňom 24.5.2022, preto zrušil vyživovaciu povinnosť otca v súlade s návrhom, teda dňom 11.7.2022 do budúcnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Mestský súd Košice do 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.